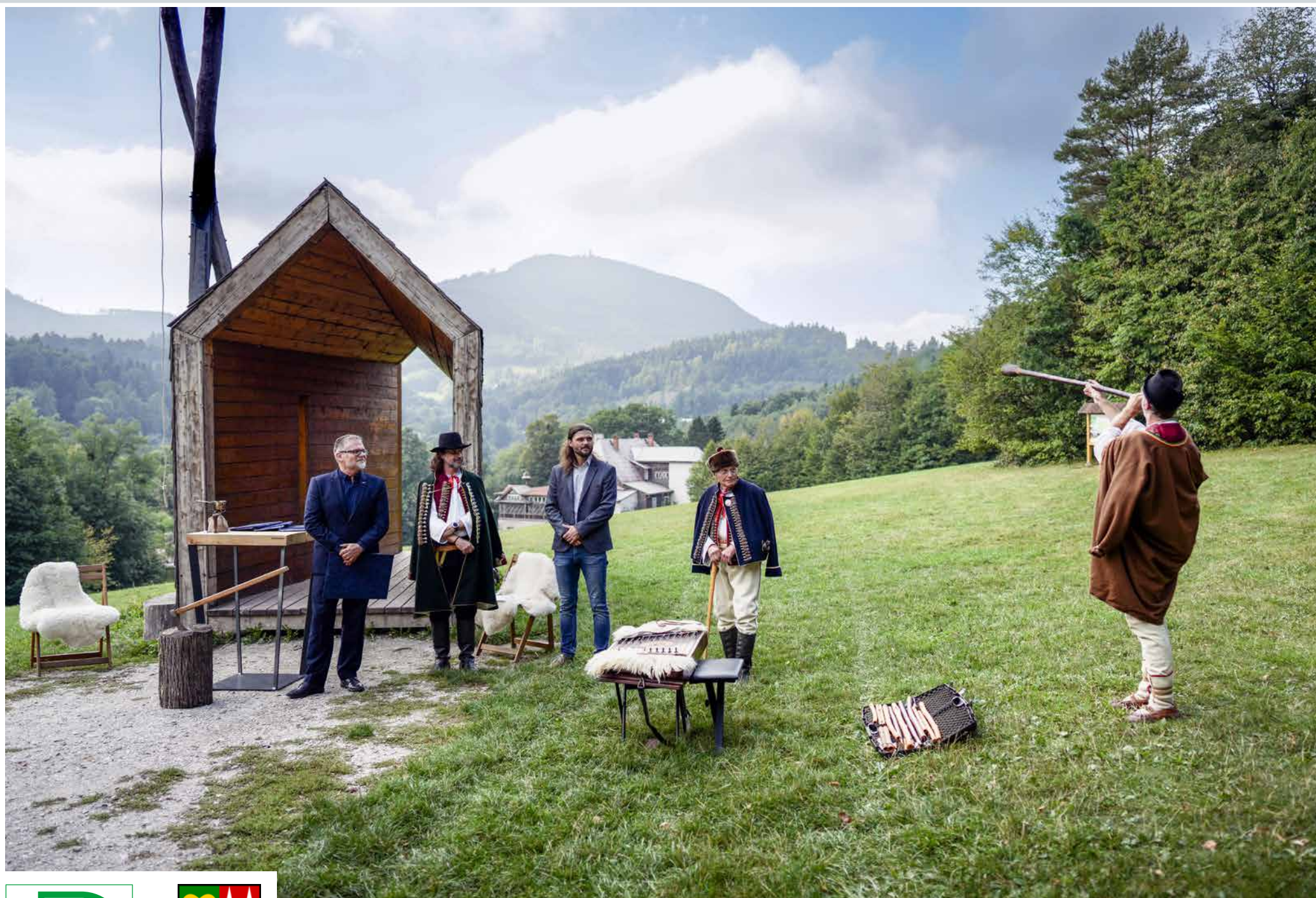

Trojanovice získají od státu pozemky za téměř čtvrt miliardy korun | Heřmanická halda - DIAMO ani stát neselhává | Důl ČSA ožil! Den otevřených dveří přinesl zážitky i nostalgii | Příspěvky z našich řad | Den otevřených dveří na HBZS Ostrava | Starostové si prohlédli zlatý důl | Poděkování - sbírka pro Natálku | Hlavní báňská záchranná stanice Ostrava pořídila nový havarijní stroj za 20 milionů korun | Sanace skalního masivu - lom Čeňkov | Zonální odběry na Kladensku

OBEC TROJANOVICE

Trojanovice získají od státu pozemky za téměř čtvrt miliardy korun

Podpis smluv u Zvoničky strážkyně Beskyd na Horečkách (zdroj: Obec Trojanovice)

V úterý 9. 9. 2025 ve 13:00 u Zvoničky strážkyně Beskyd na Horečkách podepsali ředitel státního podniku DIAMO, Ludvík Kašpar, se starostou obce Trojanovice, Jiřím Novotným, převodní a kupní smlouvy, prostřednictvím které stát převede pozemky bývalého Dolu Frenštát na obec Trojanovice za téměř 250 mil. Kč. Tento akt byl završením dlouholetého úsilí zajistit celému regionu udržitelnou budoucnost. Jde o výsledek příkladné spolupráce mezi místní samosprávou, Moravskoslezským krajem a státním podnikem DIAMO. Spojujícím prvkem této spolupráce je rozvojový projekt CÉRKA. Jedná se o výjimečnou událost, neboť podobný převod majetku státu na místní samosprávu v takto velkém rozsahu se uskutečnil naposledy před dvaceti lety.

Rozsáhlé území o výměře přes 35 ha obsahuje areál bývalého Dolu Frenštát a přilehlou vodní nádrž. Toto území ještě v nedávné historii představovalo jádrovou oblast těžebních aktivit v největším dobývacím prostoru v bývalém Československu o výměře 63 km². O zahájení těžby pod Beskydami bylo rozhodnuto na 16. sjezdu KSČ v roce 1976. Díky převodu rozsáhlých pozemků na místní samosprávu, získává celý

region, po půl století, zcela novou perspektivu pro další smysluplný rozvoj.

„Projekt CÉRKA má ambici zajistit budoucnost širokého regionu, který zahrnuje 2 kraje a žije v něm přes 200 tis. obyvatel. Je nejen o bydlení, kultuře, volnočasových aktivitách, architektuře a urbanismu, ale především o vzdělávání, inovacích, vědě a výzkumu. CÉRKA se v současné době snaží spojit

kraje, univerzity, inovační centra, města a firmy. V tomto konkrétním případě jsme více než 30 let bojovali za budoucnost ve vlastních rukou a více než 4 roky, spolu s podnikem DIAMO, ministerstvy, krajem a inovačními centry pracovali na

projektu CÉRKA,“ uvedl Jiří Novotný, starosta obce Trojanovice.

Právě spolupráce a jasná vize projektu CÉRKA dala společnému úsilí všech stran jasný směr založený na změně myšlení o budoucnosti celého regionu. Od uhlí

k technologiím a k zajištění udržitelné budoucnosti pro příští generace. Výsledkem této spolupráce je převod výše uvedených pozemků, který byl schválen usnesením vlády ČR č. 635, dne 27. srpna 2025. V současné době již probíhají projekční práce na projektu CÉRKA s podporou Operačního programu Spravedlivá transformace a Moravskoslezského kraje.

„Pro nás v podniku DIAMO je vždy velkou satisfakcí, když se území spojené s těžbou podaří nejen bezpečně sanovat, ale také vrátit do života obcí v nové podobě. Jsem rád, že zde může vzniknout prostor pro budoucnost, bydlení, služby a také vzdělávání,“ uvedl ředitel státního podniku DIAMO, Ludvík Kašpar.

DIAMO a Obec Trojanovice

Zleva: ředitel DIAMO se starostou Obce Trojanovice (zdroj: Obec Trojanovice)

Heřmanická halda – DIAMO ani stát neselhává

Zavádějící články v médiích

V těchto dnech se v médiích a na sociálních sítích objevuje řada článků a postů kritizujících postup DIAMO v kauze heřmanické haldy. Všechny mají stejnou rétoriku, stejné chyby a stejné dezinformace.

Státní podnik DIAMO dál pokračuje v přípravách sarkofágu, který má být řešením prohořívající a pro okolí toxické heřmanické haldy. Navzdory kritice odborníků, kteří před takovým řešením varují, i navzdory předchozím fatálním selháním státního podniku při snaze haldy sanovat. V okolí haldy stále panuje obrovská nervozita kvůli zhoršené kvalitě ovzduší, ohrožení podzemních vod a také riziku, že halda prohoří k sousední skládce vysoce nebezpečných chemických kalů.

DIAMO: Jedinými „renomovanými“ odborníky, kteří se negativně vyjadřují k principu sarkofágu jsou manželé Geršlovi, a to prostřednictvím znaleckého posudku, který si objednala společnost cresco&finance, kterou vlastní pan Tesař, a s jehož firmami vede státní podnik DIAMO soudní spory. Zásadním problémem onoho posudku je neznalost technického řešení, které DIAMO zveřejnilo a které i podle prof. Rapantové a doc. Ličbinské eliminuje rizika, na která manželé Geršlovi upozorňují. Za zmínku také stojí výběr referenčních článků, které neodpovídají situaci na heřmanické haldě ani navrhovanému řešení. Je jistě zarážející, že na tiskové konferenci doc. Geršl nebyl schopen řádně vysvětlit závěry svého posudku. Ba dokonce tvrdil, že neposuzoval technické řešení sarkofágu, ačkoli posudek se nazývá „Znalecké posouzení technického řešení sarkofágu“. Jako motivaci ke zpracování uvedl snahu rozprout veřejnou debatu. K takovému účelu však znalecké posudky zjevně neslouží. Znalec sám nenabízí řešení sanace haldy a uvedl, že to vlastně za více než 25 let „neví nikdo“. Současně vyzval ke svolání odborníků. Nicméně právě za tímto účelem byla zřízena ministrem průmyslu a obchodu mezíresortní pracovní skupina, která dospěla k závěru, že řešení cestou sarkofágu je nejvhodnějším řešením.

Heřmanická halda je na Ostravsku dobře známou kauzou. Zhruba od 40. let minulého století se zde ukládala hlšina z ostravských dolů, v 70. letech tam byla vybudována rozsáhlá čistírna odpadních průmyslových vod a posledních téměř 30 let tato halda hluboko pod povrchem postupně prohořívá. Halda tak patří mezi nejkomplikovanější a nejnebezpečnější ekologické zátěže v Česku a ve střední Evropě. Nemuse-

lo tomu tak být, kdyby nedošlo k opakovaným selháním státního podniku DIAMO, který má její sanaci na starosti už čtvrtstoletí a namísto vyřešení problému situaci svými rozhodnutími jen zhoršuje. Na počátku stačilo vykopat dostatečně hlubokou odělovací vzdušnou stěnu, která by zabránila šíření termické aktivity, ale ani to se státnímu podniku za 24 let nepodařilo.

DIAMO: Halda Heřmanice je sice bezesporu ekologickou zátěží, ale rozhodně nikoliv největší. Za skutečně vážnou ekologickou zátěž můžeme považovat např. následky chemické těžby uranu na Českolipsku, které DIAMO úspěšně sanuje světově unikátními technologiemi. Závažnější ekologické zátěže v ČR lze dohledat v systému evidence kontaminovaných míst. O těchto zátěžích se mediálně nemluví, jelikož na rozdíl od heřmanické haldy, nejsou spojeny s podnikatelskými zájmy. Hořících hald je na Ostravsku více. Na jednu z nich, haldy Ema, dokonce vede turistická trasa, kterou podporuje město Ostrava i přes rizika s tím spojené. Je jistě paradoxní, že někteří představitelé města Ostrava kritizují státní podnik za pomalý postup sanace haldy Heřmanice a zvýšené imise v okolí, a na druhou stranu podporují přístup občanů na haldy Ema, ačkoliv zde hořícím vznikají stejné zplodiny jako na haldě Heřmanice, byť v menším měřítku.

Nyní DIAMO prosazuje řešení hořících haldy sarkofágem, který zapouzdří asi třetinu plochy tak, aby se k ní nedostal okolní vzduch, a tím by měl zastavit hoření. Toto řešení však popírají zkušenosti ze zahraničí.

DIAMO: Zahraniční zkušenosti uvádí, že pokud sarkofág neuzavě celou hořící část odvalu, nebude fungovat a termika se bude šířit dál. Takový identický sarkofág v Polsku není. Naopak zkušenost z Kladenska potvrzuje, že při úplném uzavření odvalu sarkofág bezpečně funguje.

Sarkofág nebude mít žádnou samonosnou konstrukci, na povrch haldy se mají umístit statisíce tun cementopopílkové směsi, kterou bude třeba na místo navozit k vytyrnutí. Možná ani není podstatné, co se bude dít, když vyhořelý materiál vytvoří kaverny a dojde k masivním propadům a prolámaní sarkofágu, protože tento be-

tonový milíř má být údajně osazen mnoha komíny pro odvětrání spalín, aby zkapalněné neskončily v Odře. Takže se těžko hledá smysl zásahu proti stávajícímu stavu, jen se utratí miliardy.

DIAMO: Halda hoří 30 let a k žádným propadům a vznikům kaven dosud nedošlo. Ani nemůže, uhlí je v hlusině rozptýlené. Opět toto potvrzuje praxe jak v Heřmanicích, tak na Kladensku. Nejde o betonový kryt, ale těsnicí vrstvu, kterou lze při porušení velmi snadno během pár dnů přetěsnit. Úvaha ukazuje na velmi laickou znalost problematiky hoření odvalu. Žádné komíny v sarkofágu nebudou, systém odplynění umožňuje svést plyny do centrálního místa k přечиštění a k monitoringu.

Každopádně jde o proces na další zhruba desetiletí, který nese obrovská rizika. Jediný oponentní posudek ke zvolenému řešení si nechala od znalce Milana Geršla vypracovat firma cresco&finance, která vlastnila pozemky u heřmanické haldy. DIAMO projekt hájí zkušeností z odvalu Libušín, na kterou však byla ukládána hlšina se zbytkovým uhlím zcela jiného složení, a hlavně zkušenosti z polské strany moravskoslezské pánve navrhované řešení označují za nefunkční.

DIAMO: Problémy na polské straně vznikly díky tomu, že odvaly nebyly uzavřeny kompletně, ale vždy jen na části povrchu, a na nezajištěné části se následně projevila termika – stačí si dohledat reference, které znalec doc. Geršl vybral. Cílem posudku nebylo přispět k řešení problému, ale za každou cenu zpochybnit sarkofág pomocí již samo o sobě diskutabilních hypotéz, které však samy vycházely z nesprávných základů. Není podstatné, zda nedokonalým hořením hoří uhlí z Kladenska, Ostravska nebo Polska. Všechna se nějak odlišují. Podstatné je, že procesy a produkty nedokonalého hoření jsou všude stejné!

Hrozí vznik neřízených chemických reakcí uvnitř sarkofágu, kontaminace podzemních vod a únik škodlivin z haldy může pronikat i do vodních toků. Zajímavým faktem přitom je, že projektovou dokumentaci na toto řešení si DIAMO připravilo samo, výběrové řízení na jejího zhotovitele letos na jaře zrušilo. To vyvolává další pochybnosti o tom, zda nepůjde jen o další fatální selhání státního podniku v této kauze.

DIAMO: Podle nás nehrozí. Rizika chemických reakcí podle nás právě eliminuje odplyňovací systém, se kterým se počítá. Sarkofág navíc uzavírá haldy před srážkami, které jsou potenciálním nosičem jakékoli kontaminace směrem do podzemních vod. DIAMO zrušilo zakázku na zhotovení projektové dokumentace. Tu si s pomocí odborně způsobilých projektantů a firem připraví samo.

Spor o separační linku – Snaha o sanaci haldy už stála miliardy ze státního rozpočtu, řešení, která se zdála být funkční, ale opakovaně ztroskotala kvůli totálnímu selhání firmy DIAMO při dozoru nad jejím provedením. Situace vypadala velmi nadějně, když se v roce 2017 začalo s rozebíráním haldy a odvozem materiálu do separační linky. Ta měla většinu materiálu rozdělit na kamení a energeticky využitelný materiál. Očekávalo se, že prakticky celá halda projde během několika let úpravou a rekultivací. Zpracovány byly více než dva miliony tun a z bilance hmot odvalu je zřejmé, že kdyby projekt pokračoval, sanace střední části by byla dávno hotová.

DIAMO: Linka se ukázala pro sanaci jako nevyhovující, když více než 90 % vytříděného materiálu skončilo zpět na haldě kvůli nedostatečnému vytřídění a kvalitě kameniva. Z odborných výsledků navíc vyplývá, že vrácení materiálu je nutné stejně separovat od hořící hlusiny, protože stále obsahuje významné množství uhlí, které podle Ostravské univerzity může i nadále přenášet termickou aktivitu. Kromě toho linka neumí přepracovat termikou zasaženou hlšinu a zbavit ji kontaminace, přičemž takto zasažená hlšina tvoří podstatnou část materiálu ve střední části odvalu. Linka není schopná přepracovat hlšinu do spolehlivě nehořlavého stavu.

Investorem do linky byla společnost Ostravská těžební, autorem projektu je Vysoká škola báňská a jde o moderní zařízení, vždyť stála více než 300 milionů korun. Náklady na stavbu a provoz měl investorovi hradit prodej separovaných materiálů. Hlavním úkolem podniku DIAMO bylo nakládat do linky hlšinu, ale jak se později ukázalo a potvrdila to i Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP), tak do linky místo těžebního odpadu DIAMO dodávalo kontaminovaný odpad z likvidace kalových nádrží, o nichž dříve nepravdivě oficiálně informovala i státní orgány, že je dávno odstranila.

DIAMO: Linka byla od počátku ekonomicky ztrátová (ztráta dosahovala skoro až 50 mil. Kč ročně). O nekvalitní kamenivo nebyl zájem, množství vytříděného uhlí bylo málo. 90 % materiálu se vracelo bez užítku na odval, a to i přes to, že DIAMO se spolupodílelo na provozu linky nakládkou a zpětným odběrem a uložením vrácené hlusiny. Náklady na tuto činnost DIAMO dosahovaly cca 30 mil. Kč ročně. Ze zkušenosti dnes víme, že všechny podobné pokusy o třídění hlusiny na haldě Heřmanice v minulosti skončily ekonomickým propadákem. Expertní komise, v níž byli i zastupci tvůrců technologie, v roce 2021 jednoznačně nedoporučila využití linky pro sanaci haldy. Materiál, který byl do linky dáván, byl materiál dle společné dohody DIAMO a Ostravské těžební – viz smlouva o spolupráci, kde jsou přímo vyznačené oblasti místa nakládky. Spory mezi stranami začaly proto, že Ostravská těžební nejprve namítala v hlusině nadlimitní hodnoty arsenu, nižší popelnatost uhlí aj. (přestože kvalitu hlusiny dobře znala), aby pak posléze chtěla selektivně vybírat místa nakládky hlusiny namísto dodržování postupu sanace. Skutečným důvodem sporu však byl ztrátový provoz linky. Kaly do linky nakládány nebyly. Pouze v roce 2018 bylo na výslovně přání Ostravské těžební převezeno do areálu této společnosti určité množství kalů, a to pro potřeby jimi vybudované pračky kalů. Pračka kalů však dle námi dostupných údajů nefungovala. Likvidace ČOV Heřmanice proběhla už v roce 2011, což letos potvrdil i krajský stavební úřad MSK v rámci svého šetření. Kaly, které v místě bývalé K1 zůstaly, nejsou ve vlastnictví ČR s právem hospodaření pro DIAMO a netíží nás ani případný závazek je likvidovat.

Kombinace důvodů, zejména však nekonečné spory o kvalitě materiálu dodávaného do linky, zřejmě stojí za ukončením provozu linky výpovědí ze strany DIAMO. Ostravská těžební byla ochotná v jejím provozu i přesto pokračovat tzv. „na černé nule“ tedy i bez nároku na zisk. „Státní podnik nemůže linku využívat, protože náklady spojené s jejím provozem, tedy desítky milionů korun ročně, nejsou z hlediska malého přínosu k sanaci obhajitelné,“ zdůvodnilo tehdy krok DIAMO. Jenomže výsledek je, že halda dnes dál hoří a daňové poplatníky stojí její likvidace další miliardy.

DIAMO: Sanace haldy dosud stála necelých 300 mil. Kč, nikoli miliardy. Linka, jejíž provoz je nákladný, žádným způsobem neřeší termiku, a halda by i při využití linky stále hořela, a to intenzivněji.

Jak je možné, že DIAMO nedokázalo dohlédnout na to, jaký materiál z haldy končil v separační lince? Výsledkem je spor o náhradu škod v řádu miliard, kterou požaduje Ostravská těžební po podniku DIAMO za to, že mu zatajil míru kontaminace sváženého materiálu. Tento spor dodnes trvá.

DIAMO: Nakládka probíhala dle uzavřených dohod. DIAMO vědomo si výrazné heterogenity hlusinového materiálu se výslovně zřeklo odpovědnosti za vady a škody v souvislosti s naloženou hlusinou. Ostravská těžební vědoma si kontaminace hlusiny i za těchto podmínek dohodu svobodně uzavřela. Některé soudní spory žel trvají dodnes, DIAMO však není jejich strůjcem.

Nejvíce ovšem veřejnost šokovala další kauza, která ukazuje na trestuhodný postup DIAMO. Halda hořela další roky a začala hrozit ekologická katastrofa obřích rozměrů, pokud prohoří až ke zmíněné bývalé skládce chemického odpadu v její blízkosti. Ta je sice zabezpečená, ale blízkost podzemního prohořívání je pro ni skutečnou hrozbou. Součástí projektu sanace z roku 2012 byl závazek DIAMO, že vykope takzvanou oddělovací vzdušnou stěnu, aby se hoření nešířilo dál do dalších částí směrem ke skládce nebezpečných chemických odpadů. Měl vzniknout stovky metrů dlouhý příkop až na hranici spodní vody tak, aby halda pod zemí neprohořela až ke skládce. Výsledek je takový, že DIAMO nechalo vzdušnou stěnu zavézt stavebními odpady, ve kterých kontrola ministerstva průmyslu a následně i Obvodního báňského úřadu a České inspekce životního prostředí našla dřevo, plasty či kabely, tedy zjevně hořlavý materiál, který zde neměl co dělat.

DIAMO: Zavezení vzdušné stěny má svůj důležitý technický smysl. Odhalení svahu by přivádělo do odvalu další kyslík a jen by hoření intenzifikovalo. Navíc hrozilo riziko sesunutí svahů. Stěnu dle dohody realizovala Ridera Bohemia. Tak se dělo od roku 2014 do roku 2022. Jakmile vznikly vážné pochybnosti ohledně charakteru materiálu, odvolal ředitel DIAMO celé vedení závodu, které na sanaci odvalu dohlíželo a podal trestní oznámení na neznámého pachatele. Policie ČR toto vyhodnotila jako přestupek na úseku odpadové legislativy a předala věc k dořešení ČIŽP. Veškerou případnou škodu způsobenou v souvislosti s návozem nevhodného materiálu do stěny bude, po dokončení správního řízení ČIŽP, vymáhat DIAMO po dodavateli.

Celkem bylo do oddělovací vzdušné stěny zavezeno více než 500 tisíc tun stavebního i jiného odpadu, to vše bez povolení a za přihlížení pracovníků DIAMO. Ministerská prověrka dospěla k závěru, že došlo k fatálnímu selhání státního podniku, a následovaly změny ve vedení podniku, ty se však nedotkly nejvyššího manažera, generálního ředitele Ludvíka Kašpara svou pozici jen upevnil. Nedávno se ukázal další průšvih, který nastal při rekultivaci severních svahů haldy. Letos v srpnu uložila Česká inspekce životního prostředí státnímu podniku

DIAMO za nelegální ukládání odpadu na haldu pokutu 1,5 milionu korun. Tento případ se týká až 218 tisíc tun odpadu navezeného na haldu mezi dubnem 2020 a březnem 2024. Podnik odpad označoval za recyklovanou zeminu a část použil na rekultivaci severních svahů haldy. Ukázalo se však, že v navezeném materiálu byly velké kusy betonu či betonové skruže a obsahoval nadlimitní kontaminaci. I tento případ ukazuje na to, že DIAMO nadále zřejmě není kompetentní sanaci heřmanické haldy řešit.

DIAMO: Za nedostatečnou kontrolu materiálu, který byl na haldu navážen v letech 2020–2022 byly veškeré důsledky vyvozeny ve vztahu k vedení závodu, které na sanaci odvalu dohlíželo. Materiál pro rekultivaci dodávala společnost Ridera Bohemia, která opakovaně deklarovala, že se jedná o certifikovaný výrobek, který je vhodný a využitelný pro účely biologické rekultivace. V návaznosti na šetření ČIŽP, která považuje dodaný materiál za odpad (nikoliv výrobek), již DIAMO podalo na dodavatele materiálu žalobu na vyklizení.

V současné době DIAMO navrhuje přikrýt hořící část haldy sarkofágem, bude to podle státního podniku stát minimálně 2,3 miliardy korun a práce potrvají dalších deset let. Je to spíš účet za „odklad“ než investice do řešení, které se navíc jeví jako velmi riskantní. Není divu, že na záměr sarkofágu, který si státní podnik prosadil navzdory vážným varováním, vzbuzuje obavy z dalšího obřích ekologického průšvihů, jehož důsledky mohou mít fatální následky pro okolí a jeho obyvatele.

DIAMO: Sarkofág je řešením, protože v konečném důsledku povede k utlumení termické aktivity tak, jak ukazuje referenční sanace na Kladensku.

Nadějí je vstup společnosti OKK Koksovny do procesu. Jde o společnost, která má zkušenosti s obřími sanačními projekty, ty největší v Ostravě ve spolupráci s městem, Ministerstvem financí a ČIŽP efektivně řeší. Město Ostrava se netají tím, že by přivítalo změnu v dynamice řešení tohoto problému a také změnu řešitele. OKK Koksovny deklarují, že smyslem jejich vstupu do procesu kolem haldy bylo zajistit konsolidaci majetkových vztahů a eliminaci soudních a správních překážek

pro úspěšné nastartování reálného zahájení sanačních prací. Mluvčí OKK Koksovny potvrdil, že stát jednání před několika měsíci inicioval, jednání stále běží.

DIAMO: Jednání stále probíhají a do jeho ukončení nebudeme sdělovat podrobnosti.

Časová osa 1998 – Předání odpovědnosti
Stát svěřil sanaci heřmanické haldy podniku DIAMO. Zhruba v té době začala halda prohořovat a hoří dodnes.

DIAMO: Halda hoří od začátku devadesátých let! První pokusy o utlumení termiky dělalo neúspěšně OKD. K předání odpovědnosti nedošlo v roce 1998, ale nejdříve v roce 2002.

2012–2014 – Plány ztroskotaly
DIAMO předložilo plán sanace s kontrolovaným dohoříváním, odstraněním zbytkového uhlí, rekultivací a ochrany před šířením hoření pomocí oddělovacích vzdušných stěn.

DIAMO: Není vůbec zřejmé z čeho vychází tvrzení o kontrolovaném dohořívání. Platný plán sanace z této doby odpovídal tehdejšímu poznání.

2017–2020 – Separační linka
Rozběhla se separační linka Ostravské těžební. Očekávalo se, že během několika let projde úpravou většina haldy.

DIAMO: Jen max 30 %, linka je stavbou dočasnou do roku 2028, měla zpracovat jen hlušinu ze severní a střední části odvalu. Např. východní část od roku 2011 sanuje na základě samostatného povolení Ostravská těžební.

DIAMO místo hlušiny nakládalo do linky kontaminovaný odpad pocházející z procesu odstranění chemické čistírny odpadních vod, po upozornění na tuto skutečnost smlouvy vypovědělo, výsledkem je miliardový spor.

DIAMO: DIAMO nakládalo hlušinu v souladu s uzavřenými dohodami.

2020 – Sanace se zastavila
DIAMO: Nikoli, zastavilo se neefektivní přepracování hlušiny v lince. Oddělovací stěny se budovaly až do roku 2022, do vypuknutí aféry s Riderou. Sanace probíhala dle plánu až do roku 2022, kdy koupil pozemky nový

vlastník, který se způsobem sanace nesouhlasil.

2020–2021
Proběhly provozní zkoušky, na základě kterých ředitel DIAMO vyhodnotil linku Ostravské těžební jako velmi kvalitní a komplexní zařízení které dokáže odstranit uhelnou složku na odvalu Heřmanice.

DIAMO: Není zřejmé z čeho toto údajné tvrzení vychází, když závěrem provozní zkoušky bylo konstatování, že linka nedává pro sanaci žádný smysl, mimo jiné proto, že nedokáže uhelnou složku beze zbytku z hlušiny odstranit (účinnost jen 40 %).

2021–2022
DIAMO prosadilo nový projekt s názvem PROB CZ, který schválila expertní komise Ministerstva průmyslu spočívající v rozebrání odvalu Heřmanice bez využití zařízení Ostravské těžební.

DIAMO: Nikoli, nešlo o rozebrání odvalu, ale o částečné odtěžení a uzavření střední části na principu sarkofágu. Jen ten měl být vytvořen zejména pomocí injektáží.

Sanace odvalu je zastavena, údajně kvůli sporům s vlastníkem pozemků, ten sice podniku DIAMO nabídl pronájem za nulu korun v případě okamžitého nastartování sanace v režimu stávajících veřejnoprávních povolení, DIAMO tento návrh odmítá a zahajuje přípravu sarkofágu, který je násobně dražší a bude trvat více než deset let.

DIAMO: Pronájem za nulu byl podmíněn odkoupením linky, příp. placením jejího provozu, či vymístěním veškerých materiálů, což by bylo jen mrhání veřejnými prostředky a v případě vymístění ekologickou katastrofou.

2022 – Příkop plný hořlavého odpadu
Ochranný příkop měl zabránit pronikání hoření ke skládce chemického odpadu, byl však za dohledu státního podniku zavezen odpadem, včetně hořlavých materiálů. Podle ministerstva to bylo „fatální selhání“ a vedlo ke změnám ve středním vedení podniku, pozice generálního ředitele zůstala neotřesená.

DIAMO: Za dohled bylo odpovědné vedení závodu, které bezprostředně po zjištění ředitel pod-

niku odvolal a následně i podal trestní oznámení.

2024–2025 – Sarkofág bez soutěže na projekt
Stát chce haldu zakrýt sarkofágem, který má část hořícího odvalu uzavřít. Posudek, který si nechal vypracovat bývalý spoluvlastník pozemků, společnost cresco&finance, ale účinnost chystaného opatření cca za tři miliardy korun zpochybňuje. Opatření podle něj nebude fungovat a bude rizikové pro životní prostředí.

DIAMO: DIAMO doložilo, že znalec nehodnotil řešení, které podnik připravuje. Oponentní posudek zpracovaly prof. Rapantová a doc. Ličbinská z VŠB, uznávané kapacity v oboru.

Projektová dokumentace měla původně být zpracována externě, veřejná soutěž však byla zrušena, byl vyrazen levnější uchazeč, a DIAMO přípravu projektu převzal interně.

DIAMO: ÚOHS i předseda ÚOHS potvrdili, že postup podniku byl při vyřazení levnějšího uchazeče zákonný. Jelikož v soutěži zůstala jen jedna nabídka za dvojnásobnou cenu, tak ale i s přihlédnutím k zásadě hospodárnosti, DIAMO soutěž zrušil. V opačném případě by nepochybně čelilo nařčení z manipulace a prodražování akce. Vypsání nové soutěže by znamenalo velkou časovou prodlevu.

DIAMO uvedl, že hledá inspiraci v zahraničí.

DIAMO: I v ČR – viz Libušín, je to funkční sanace, ale chápeme, že se to nehodí kritikům.

2025 – Pokuta za zpackanou rekultivaci
Letos v srpnu Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP) uložila podniku DIAMO pokutu 1,5 milionu korun za nelegální ukládání odpadu na haldu při rekultivaci severních svahů.

DIAMO: Nejde o zpackanou rekultivaci, ale o to, že dodavatel zemin dodal jiný materiál, než deklaroval. DIAMO už v květnu podalo na dodavatele žalobu. ■

*Tomáš Indrei
vedoucí odboru komunikace, ŘSP*

Důl ČSA ožil! Den otevřených dveří přinesl zážitky i nostalgii

Důl ČSA přilákal přes 3 000 návštěvníků, kteří si přišli prohlédnout prostory, kam se běžně nedostanou – mezi nimi stovky bývalých havířů, kteří se vrátili na místo, kde psali svůj životní příběh. Mnozí z nich přišli i se svými dětmi či vnoučaty, aby jim ukázali místa, kde strávili kus svého života.

„Mám obrovskou radost, že si den otevřených dveří našel cestu k tolika lidem. Chtěli jsme návštěvníkům nabídnout nejen možnost podívat se do prostor, které jsou běžně nepřístupné, ale také připomenout bohatou historii dolu a vzdát hold všem, kteří zde odvedli kus své životní práce. Bylo dojemné sledovat, jak se sem vraceli bývalí havíři – často se svými dětmi a vnoučaty – a vyprávěli jim své příběhy. Je vidět, že Důl ČSA pro mnohé z nich není jen místo práce, ale kus života, na který nikdy nezapomenou.“

uvedl Ing. Rostislav Dudáš, ředitel odštěpného závodu Karviná.

Mimo prohlídky samotných prostor Dolu ČSA byla k vidění technika pracující na halách, využívaná pro údržbu komunikací, pozemků, zeleně či technika Hlavní báňské záchranné služby. Techniku bylo možné si osahat nebo si sednout do kabiny řidiče kolového či drapákového nakladače, dumperu nebo menších traktorů, což bylo zážitkem pro malé i velké návštěvníky. Prezentována byla celá řada činností vykonávaných

Prezentační prostor Regionální rozvojové agentury MSID, kde se návštěvníci mohli zastavit, odpočnout si a seznámit se s projekty zaměřenými na proměnu pohornické krajiny Moravskoslezského kraje.

odštěpným závodem Karviná a zapojily se také externí partnerské organizace či hornické spolky.

„Na dni otevřených dveří Dolu ČSA v Karvině představila Regionální rozvojová agentura MSID projekty zaměřené na transformaci pohornické krajiny Moravskoslezského kraje. Pro děti a rodiče byla připravena kreativní dílna, v níž si mohli vlastnoručně pomalovat lněné tašky s motivy pohornické krajiny a vzít si je domů jako originální suvenýr. Návštěvníci se tak seznámili nejen

s vizí proměny pohornické krajiny, ale odnesli si také osobní zážitek spojený s regionem,“ uvedla Šárka Kreissová z MSID.

Děkujeme všem návštěvníkům, kteří se zájmem dorazili, stejně jako všem zaměstnancům závodu Karviná za jejich úsilí a nasazení při organizaci této akce. ■

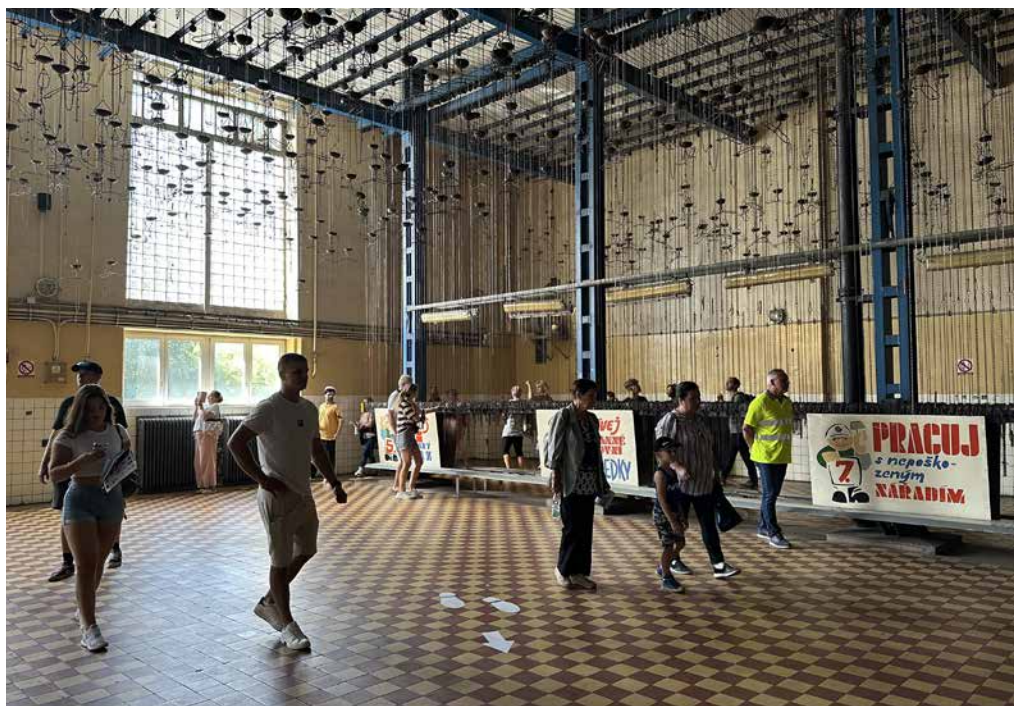
*Ing. Pavlína Sachová, Ph.D.
vedoucí oddělení kontroly a zvláštních úkolů, o. z. Karviná*

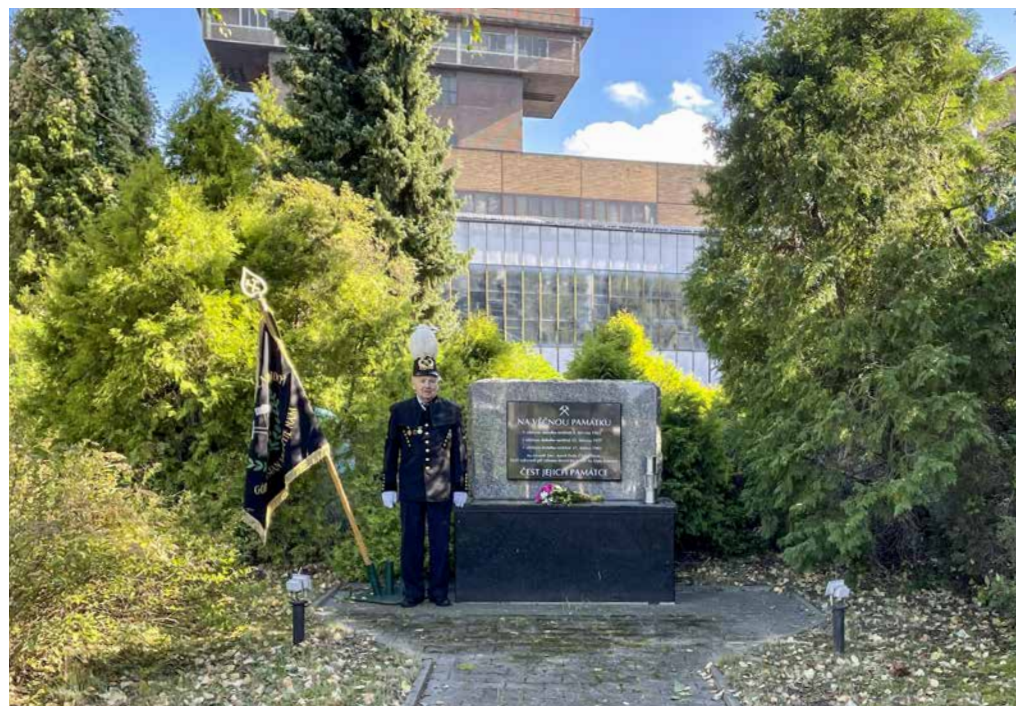
Ve stánku národního geoparku Krajina břidlice se návštěvníci seznámili se zajímavostmi o těžbě břidlice v oblasti Nízkého Jeseníku a vyzkoušeli si dnes již zaniklé řemeslo – štipání břidlice na speciálních nůžkách zvaných řezáky.

Klub přátel hornického muzea v Ostravě a Vlastivědný spolek Rosicko-Oslavanska prezentovaly historické i současné hornické artefakty a v dílničce pro děti se malovalo a razítkovalo o sto šest.

Návštěvníci si mohli prohlédnout i vnitřní prostory Dolu ČSA a projít „cestou horníka“.

Čestná stráž člena Klubu důchodců a krojovaných horníků Dolu ČSA u pomníku obětem důlních neštěstí.

PŘÍSPĚVKY Z NAŠICH ŘAD

Ticho, nádech a výdech...

Bc. Jiří Stachura

Náš kolega, Bc. Jiří Stachura, je četařem lékařského výjezdu Hlavní báňské záchranné stanice Ostrava. Slouží v pohotovosti připravený vyjet v případě poranění a jiných zdravotních obtíží zaměstnanců v dole i na povrchu, nejčastěji na Dole ČSM a ostatních dolech na Ostravsku a Karvinsku. Jako báňský záchranář – potápěč je schopen plnit pracovní úkoly i pod vodou. Nejde ale jen o práci...

V rámci svých pracovních povinností se mimo jiné potápíte, ale pobyt pod vodou Vás baví i v soukromí.

Ano, potápím se asi 5 let a dnes už mám za sebou soukromě asi

200 ponorů. Také uvažuji o navýšení kvalifikace na druhý stupeň (AOWD), tedy pokročilý potápěč, který se smí potápět do hloubky až 30 metrů.

Jak jste se dostal k potápění?

S potápěním jsem začal až v práci na záchrance, kdy jsme si s chlapý udělali základní potápěčský kurz (OWD). Máme tady partu kolegů, se kterými jezdíme poznávat nové lokality a užít si tento sport i mimo práci.

Na jakých vodních plochách jste začínal?

Začínal jsem se potápět v rámci pracovních povinností ve Svobodných Heřmanicích v břidlicovém lomu Šifr, kde míváme letní potápěčské výcviky nebo taky v Žermanicích a Těrlicku.

Do jakých zajímavých lokalit se jezdíte potápět s kamarády?

Párkrát jsem se potápěl v Egyptě a s klukama jezdíme asi nejčastěji na Šifr, ale taky třeba Výkleky. V Polsku na lom Gródek v Jaworznu, to máme asi nejbližší. Naposled jsme byli na Slovensku v Aquarea Čierna Voda. Kluci taky byli v nehlubším bazénu Polska, který má hloubku 45 metrů. Já jsem byl ale bohužel ve službě.

Co jste viděl při potápění v Rudém moři?

Podmořský život

Viděl jsme nespočet malých rybek, taky žraloka, rejnoky, želvy, ale hlavně krásné korálové útesy. Taky jsme na jedné lokalitě plavali přes pootevřené jeskyně, to bylo moc zajímavé.

V kolika lidech se potápíte?

Do vody by měli jít nejméně dva potápěči tzv. buddy systém, pro případ, že se něco stane. Při našich pracovních ponorech ne vždy mohou jít do vody dva, ale vždy je nahoře připraven další potápěč. Používáme suché obleky i ke

sportovnímu potápění, protože u nás jsou dost studené vody. Ne, že bychom nechodili i v neoprenech, ale sucháč je mnohem komfortnější. Kvalitní podoblek navíc zajistí ještě větší tepelný komfort. Existují různé možnosti, jak si ten suchý oblek ještě zahřát, např. elektrické vytápění do obleku. Taková zima mi ale ještě nebyla.

Máte nějaký sen, který byste si rád při potápění splnil?

Rád bych se ještě vrátil do Marsa Alam v Egyptě a snad někdy do In-

donésie, protože tam jsou opravdu krásné ryby a korály.

Co Vás na potápění baví?

Je to podobné práci v aparátech v nedýchatelném prostředí, asi proto máme k tomuto sportu tak blízko. Potápění je pro mě uklidňující, pod vodou je ticho, kdy slyšíte jen svůj nádech a výdech...

Děkuji za rozhovor.

Ing. Hana Volfová
specialistka – komunikace, ŘSP

Den otevřených dveří na HBZS Ostrava

Zájemci navštívili mnoho zajímavých stanovišť

V sobotu 6. září jsme otevřeli brány naší Hlavní báňské záchranné stanice v Ostravě-Radvanicích. I přes nepřízeň počasí se den otevřených dveří těšil velkému zájmu veřejnosti, přišlo téměř 400 návštěvníků.

Ti měli jedinečnou příležitost nahlédnout do světa báňských záchranářů prostřednictvím komentovaných prohlídek, kde byla k vidění kompletní záchranářská technika – od potápěčské výstroje až po lezecké vybavení.

Velký ohlas měly dynamické ukázky práce lezců a hasičů, které přiblížily náročnost a profesionalitu zásahů v extrémních podmínkách. Pro nejmenší návštěvníky byly připraveny zábavné atrakce – skládání puzzle, hasičské dovednosti i skákací hrad.

Děkujeme všem, kteří dorazili a podpořili naši práci. Těšíme se na další setkání!

tým HBZS Ostrava

Starostové si prohlédli zlatý důl

Prohlídka na povrchu zlatorudného dolu

Více než dvě desítky starostů navštívily bývalý zlatorudný důl ve Zlatých Horách. V rámci Hodinky regionálního rozvoje, kterou Svaz měst a obcí ČR připravil společně s DIAMO, se účastníci vydali do podzemních prostor, kde se kdysi těžilo zlato.

Program nabídl nejen jedinečnou prohlídku dolu, ale také prezentaci geologického průzkumu a plány na případné obnovení těžby s využitím moderních postupů. Diskutovalo se také o odstraňování ekologických škod po těžbě.

Byl to den plný zážitků i inspirativních rozhovorů.

Tomáš Indrei
vedoucí odboru komunikace, ŘSP

Poděkování – sbírka pro Natálku

Vážení zaměstnanci státního podniku, rádi bychom Vám vyjádřili obrovské poděkování za propagaci a účast ve sbírce na chybějící částku automobilu pro Natálku. Především bychom chtěli poděkovat za vstřícnost, podporu, pomoc a propagaci celému vedení podniku a také odborovým organizacím, které projevíly velkou dávku solidarity.

Je to pro nás velký úspěch, protože se díky Vám podařilo vybrat chybějící částku na automobil ve výši cílové částky, a dokonce ji i překročit. Naši sbírku podpořilo během 60 dnů celkem 318 dárců a celková částka činí 375 000 Kč.

Z celého srdce děkujeme každému, kdo se do sbírky zapojil, ať už

finančně nebo jen laskavým slovem. Díky Vaší štědrosti můžeme Natálce pořídit větší a spolehlivější automobil, který potřebujeme téměř ke každodennímu dojíždění k lékařům, školy a terapiím.

Ještě jednou děkujeme. ■

*vděční rodiče Natálky
Michal a Martina Novákoví*

„Příběh Natálky a Vaše neuvěřitelná reakce na něj znovu potvrdily, že DIAMO je firmou plnou lidí s velkým srdcem, kterým nejsou cizí osudy druhých,“ doplnil ředitel podniku, Ludvík Kašpar.

Natálka

Sanace skalního masivu – lom Čeňkov

Naše Závodní báňská záchranná stanice v Dolní Rožince pomáhá kromě své běžné činnosti také svým sousedům.

Zástupci města Třešť řešili problém se značně zvětřelou a rozrušenou skalní stěnou, která se nachází v jižní části bývalého lomu Žofka v Čenkově u Třeště. Hrozilo nebezpečí, že na návštěvníky lomu spadnou odpadávající kusy zvětřelé horniny. Lom sloužil pro těžbu žul určených ke stavbě dopravních cest, a to až do konce 60. let minulého století. Po nastoupení podzemní vody ho místní lidé využívají k potápění, koupání a rybolovu.

O podrobnostech zásahu hovoří vedoucí střediska Závodní báňské záchranné stanice (ZBZS) Dolní Rožinka, Ing. Dušan Fiala: „Bylo nutné sanovat skalní masiv, který

se zvedá nad stezkou vedoucí okolo vodní hladiny zatopeného lomu. Samotné práce probíhaly technikou lanového přístupu, kdy záchranáři za použití pneumatického vyprošťovacího zařízení Vetter, hydraulického vyprošťovacího zařízení Holmatro a ručního nářadí postupně odlamovali kusy značně zvětřelé a rozrušené horniny.“

Stěna měla být následně zajištěna instalací záchytné sítě Geomanet SAR, jejíž umístění ale nakonec nebylo nutné. Projektovou dokumentaci a rozpočet prací připravili kolegové ze Závodní báňské záchranné stanice v Libušíně a samotné práce na místě již provedli záchranáři – lezci ze ZBZS Dolní Rožinka. ■

*Ing. Hana Volfová
specialistka – komunikace, ŘSP*

Záchranáři ZBZS Dolní Rožinka odlamují zvětřelou horninu

Hlavní báňská záchranná stanice Ostrava pořídila nový havarijní stroj za 20 milionů korun

Hlavní báňská záchranná stanice v Ostravě, spadající pod státní podnik DIAMO, uvedla do provozu nové mobilní havarijní dopravní zařízení typu IPEX 1300. Tento unikátní stroj v hodnotě 20 milionů korun nahradil více než třicet pět let staré zařízení ZH 1500, které sloužilo už od přelomu osmdesátých a devadesátých let.

Nové zařízení je určeno především k vyprošťování osob z dopravních nádob v případě jejich uváznutí v jámě, k likvidaci havarijních situací v podzemí a k provádění prohlídek a prací v jáměch bez stacionárního těžního zařízení. Díky své konstrukci ho lze využít nejen v hornictví, ale i v dalších oborech – například při kontrolách a pracích na těžko dostupných místech nebo ve skladovacích prostorech.

Vzhledem k nepřetržitým službám báňských záchranářů je vozidlo připraveno okamžitě zasáhnout v případě mimořádné události.

„Po více než třiceti pěti letech služby jsme se rozhodli nahradit staré zařízení moderním strojem, který odpovídá dnešním nárokům i technickému pokroku. Jde o jediné zařízení svého druhu, které prošlo náročným zkušebním provozem a je připraveno k dlouhodobému nasazení,“ uvedl ředitel Hlavní báňské záchranné stanice Josef Kasper.

Předchozí stroj ZH 1500 bude nahrazen plně funkčním zařízením IPEX 1300, přičemž záchranáři zároveň plánují, aby vysloužilý stroj našel důstojné místo v muzeu vozidel Tatra. Dodávku nového kompletního zařízení zajistila freštská firma PARTNER IPEX, která koordinovala výrobu a montáž ve

spolupráci s řadou partnerů. „Jsme rodinná firma, která se již více než třicet let věnuje prodeji a servisu vozidel značky Tatra. Se speciálními projekty na podvozcích této značky tedy máme bohaté zkušenosti. Jsme rádi, že jsme ve spolupráci s našimi partnery uspěli s navrhovaným řešením nového mobilního havarijního dopravního zařízení pro společnost DIAMO, protože je to další důkaz, že nás zákazníci vnímají jako spolehlivého partnera, který disponuje personálními i výrobními kapacitami

Nové mobilní havarijní dopravní zařízení typu IPEX 1300

Zonální odběry na Kladensku

Kolegové z našeho referátu Kladno monitorují lokalitu bývalého kladenského uhelného revíru.

V současné době odebírají důlní, podzemní a povrchovou vodu za účelem určení jejich stáří a rozlišení původu pomocí izotopů vodíku a kyslíku. Vzorky důlní a podzemní vody odebírají zaměstnanci oddělení geologie z odštěpného závodu Stráž zonálně z vytipovaných hydrogeologických vrtů pomocí speciálního vzorkovače. Odběry z povrchových vodotečí provádějí zaměstnanci referátu Kladno, jehož vedoucí, RNDr. Ladislava Mošnicková, blíže vysvětluje: „Mapujeme stáří důlních a podzemních vod v podzemí a jejich vzájemnou komunikaci s povrchovými vodami. Zajímá nás, jestli dochází ve vrtech k mísení důlní, podzemní a povrchové vody, případně v jakém poměru. Vzorky důlních vod se odebírají zonálně, tzn. vždy ze dvou hloubek, vzorky podzemních vod z jedné hloubky v perforované části.“

Analýzu izotopů důlních vod pro náš podnik provádí odborníci z Laboratoře environmentální chemie a analýz půd Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy a z Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka v Praze. ■

*Ing. Hana Volfová
specialistka – komunikace, ŘSP*

Geoložka Mgr. Kateřina Chroustová, Ph.D., z Dolní Rožinky při odběru vzorků

Petr Bartoš a Mgr. Jiří Vykydal při spouštění vzorkovače